Čl. 65 odst. 3 – Informace o tom, jak v souladu s vnitrostátním právem určit účinky soudních rozhodnutí uvedených v čl. 65 odst. 2 nařízení.

Není použitelné.

Článek 74 – Popis vnitrostátních pravidel a postupů pro výkon

návrh na výkon rozhodnutí je návrh podaný věřitelem nebo stranou, která se domáhá výkonu rozhodnutí proti dlužníkovi nebo odpůrci, v němž věřitel požaduje, aby soud vymáhal závazek, na který má nárok. Návrhy na výkon rozhodnutí jsou založeny na předpokladu, že dotčené právo bylo dříve deklarováno nebo uznáno prostřednictvím **exekučního titulu**. Cílem těchto návrhů je vynutit plnění závazku prostřednictvím orgánu státu. **Exekuční titul** stanoví právní skutečnosti, které jsou podkladem pro návrh podaný stranou, která se domáhá výkonu rozhodnutí, a poskytuje míru jistoty potřebnou k uplatnění donucovacích opatření vůči odpůrci. Občanský soudní řád (*Código de Processo Civil*) klasifikuje jako vykonatelné následující exekuční tituly:

***a)* Odsouzení (odsuzující výrok):** Odsouzení představují vykonatelné tituly až po nabytí právní moci rozsudku, ledaže by odvolání podané proti odsouzení mělo pouze devolutivní účinek. Rozhodnutí rozhodčího soudu (*tribunal arbitral*) jsou vykonatelná stejně jako rozhodnutí obecných soudů (článek 47 zákona 63/2011 ze dne 14. prosince 2011).

***b)* Dokumenty sepsané nebo ověřené notářem nebo kterýmkoli jiným oprávněným orgánem nebo odborníkem, které zakládají nějaký závazek nebo jimiž je nějaký závazek uznán:** Patří sem originály dokumentů (dokumenty sepsané v souladu s právními formálními požadavky orgány veřejné moci v mezích jejich pravomocí nebo v oblasti činnosti svěřené jim notářem nebo jiným veřejným činitelem akreditovaným státem) a ověřené dokumenty (dokumenty sepsané soukromými osobami a následně ověřené notářem, jiným orgánem nebo odborníkem s rovnocennými pravomocemi).

***c)* Dobropisy, byť nezajištěné, za předpokladu, že skutečnosti, na nichž se vztahy zakládají, jsou stanoveny v dokumentu nebo uvedeny v exekučním titulu:** například dopis, směnka nebo šek.

***d)* Dokumenty, které jsou vykonatelné na základě zvláštního ustanovení:** například soudní příkaz, k němuž byla připojena exekuční doložka (články 6-8 nařízení s mocí zákona č. 32/2003 ze dne 17. února 2003 a články 7-21 nařízení s mocí zákona č. 269/98 ze dne 1. září 1998).

Aby mohl být závazek vymáhán, musí být **určitý** (tj. určené povahy – *an debeatur*), **splatný** (tj. doba splatnosti uplynula nebo je závazek splatný automaticky, jakmile dlužník obdrží žádost) a **čistý** (tj. musí být stanovena částka – *quantum debeatur*).

V závislosti na **účelu výkonu rozhodnutí** (zaplacení určité částky, vydání určité věci, vykonání nebo nevykonání určitého jednání) se uplatní různé **formy řízení** . Pokud zákon stanoví formu **zvláštního vykonávacího řízení** (např. vykonávací řízení pro vyživovací povinnost), uplatní se vždy tato forma. Ve všech ostatních případech, kdy se zvláštní forma řízení neuplatní, se použije **obecná forma**. **Obecné vykonávací řízení** může být **zkrácené** nebo **běžné** v závislosti na účelu výkonu a typu vykonatelného příkazu.

Orgány příslušnými pro výkon rozhodnutí jsou donucovací orgány a soudy (soudce a soudní rejstřík). **Donucovací orgán** provádí veškeré úkony spojené s výkonem rozhodnutí, které nejsou přiděleny soudnímu rejstříku nebo které nespadají do pravomoci soudce, jako např. předvolání, oznámení, publikace, vyhledávání v databázích, jejich přílohách a záznamech, narovnání a splátky. Je na **soudci**, aby provedl veškeré procesní úkony, které spadají do pravomoci soudů, nebo se dostávají do střetu se základními právy stran nebo třetích osob. **Soudní rejstřík** řeší správní aspekty a zajišťuje řádné vedení vykonávacího řízení.

Co se týče **omezení výkonu rozhodnutí z důvodu ochrany dlužníka**, je třeba poznamenat, že obvyklým postupem při výkonu rozhodnutí, pokud jde o zaplacení určité částky, je **obstavení bankovního účtu**. Spočívá v zákonném obstavení majetku, který patří straně, proti níž je výkon veden, za účelem prodeje uvedeného majetku a použití výtěžku z prodeje ke splnění vymáhaného závazku. Výkonu rozhodnutí v zásadě podléhá veškerý zabavitelný majetek patřící dlužníkovi, kterým je podle hmotného práva zajištěn nesplacený dluh. Zákon však z majetku dlužníka zcela nebo zčásti vylučuje určitý nezabavitelný majetek nebo práva, a to prostřednictvím **absolutní** nebo **relativní ochrany před zabavením** nebo **celkové** nebo **částečné ochrany před zabavením**. Kromě toho lze zabavit pouze majetek nezbytný k úhradě vymáhaného dluhu a ke krytí veškerých předvídatelných nákladů souvisejících s vymáháním.

Občanský soudní řád stanoví **omezení výkonu rozhodnutí z důvodu prekluze nebo promlčení.** Toto omezení představuje důvod pro námitku proti výkonu rozhodnutí ve smyslu procesního kroku známého jako „námitka proti výkonu rozhodnutí zabavením majetku“, ale pouze v případě, že uplynutí prekluzivní či promlčecí lhůty je stanoveno deklaratorním aktem.

Obecně platí, že jakákoli zcizitelná práva nebo práva, u nichž zákon nestanoví výjimku, **se promlčí**, pokud nejsou uplatněna ve lhůtě stanovené zákonem. Soudy nemohou k promlčení přihlížet z moci úřední. Musí se jej tedy dovolat osoba, která z toho má prospěch, její zástupce nebo státní zastupitelství (*Ministério Público*).

Po uplynutí promlčecí lhůty může oprávněná osoba (tj. dlužník) odmítnout splnit závazek nebo může jakýmkoli způsobem vznést námitku proti výkonu promlčeného práva.

Obecná promlčecí lhůta činí 20 let, ale existuje ustanovení, které stanoví lhůtu kratší. **Promlčecí lhůty mohou být přerušeny nebo pozastaveny.** Rozdíl je v tom, že k pozastavení dochází ze zákona a nezávisle na vůli věřitele, zatímco přerušení závisí na úkonech, která za tímto účelem podnikne věřitel.

Pokud jde o **dobu trvání přerušení promlčecí lhůty**, dojde-li k přerušení následkem předvolání, oznámení nebo rovnocenného úkonu nebo na základě rozhodčí smlouvy, nová promlčecí lhůta počíná běžet teprve poté, co bylo řízení ukončeno pravomocným rozhodnutím.

Po uplynutí promlčecí lhůty může oprávněná osoba odmítnout splnit závazek nebo může jakýmkoli způsobem vznést námitku proti výkonu promlčeného práva. Pokud však dlužník splní promlčený závazek z vlastní vůle, nemůže následně požadovat vrácení plnění, i když o promlčení nevěděl.

Pokud jde o **vznesení námitky promlčení**, mohou tak učinit pouze věřitelé a třetí osoby, u nichž je prokázán oprávněný zájem na promlčení, i když se dlužník tohoto práva vzdal. Vzdal-li se dlužník práva vznést námitku promlčení, mohou se věřitelé dovolávat promlčení pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky občanského práva pro podání odpůrčí žaloby (*actio pauliana*). Pokud se v případě vznesení obvinění dlužník nedovolá uplynutí promlčecí lhůty a bude odsouzen, pravomocné rozhodnutí nemá vliv na uznané právo jeho věřitelů.

Pokud jde o **prekluzi**, musí-li být dle zákona nebo z vůle stran právo do určité doby uplatněno, použijí se pravidla pro prekluzi, pokud zákon výslovně neodkazuje na promlčení. Prekluzi lze předejít pouze provedením úkonu, kterému zákon nebo smlouva přiznává preventivní účinek, v zákonné nebo smluvní lhůtě.

Podání žaloby na určení nebo na výkon rozhodnutí zabrání prekluzi, aniž by bylo nutné doručit oznámení dlužníkovi. Prekluzivní lhůta může být pozastavena nebo přerušena pouze v zákonem stanovených případech, a nestanoví-li zákon jinak, lhůta začíná opět běžet od okamžiku, kdy lze práva v souladu se zákonem uplatnit. K prekluzi soud přihlíží z moci úřední a v případě nezcizitelných práv se jí lze dovolávat v jakékoli fázi řízení. Pokud je výkon rozhodnutí zahájen na základě zcizitelných práv, je oprávněna se prekluze dovolávat osoba, která z toho má prospěch (v zásadě dlužník/strana, proti níž je výkon veden).

Další a podrobnější informace naleznete v dokumentu Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí – Portugalsko.

Ustanovení čl. 75 písm. a) – Názvy a kontaktní údaje soudů, u kterých se podávají příslušné návrhy v souladu s čl. 36 odst. 2, čl. 45 odst. 4 a čl. 47 odst.1

Soudy příslušné k projednávání návrhů se smyslu čl. 36 odst. 2, čl. 45 odst. 4 a čl. 47 odst. 1 a rozhodování o nich jsou:

– ústřední oddělení pro občanskoprávní věci (*Juízo Central Cível*) příslušného okresního soudu, pokud existuje; nebo

– místní oddělení pro občanskoprávní věci (*Juízo Local Cível*), nebo pokud žádné neexistuje, místní obecné oddělení (*Juízo Local de Competência Genérica*) příslušného okresního soudu.

Ustanovení čl. 75 písm. b) – Názvy a kontaktní údaje soudů, u kterých se podává opravný prostředek proti rozhodnutí o návrhu na odepření výkonu podle čl. 49 odst. 2

Opravné prostředky proti rozhodnutím o návrzích na odepření výkonu rozhodnutí podle čl. 49 odst. 2 se podávají u **odvolacího soudu** (*Tribunal da Relação*).

Ustanovení čl. 75 písm. c) – Názvy a kontaktní údaje soudů, u kterých se podává jakýkoli další opravný prostředek podle článku 50

Jakékoli další opravné prostředky se podávají u **Nejvyššího soudu** (*Supremo Tribunal de Justiça*).

Ustanovení čl. 75 písm. d) – Jazyky přijatelné pro překlady osvědčení týkajících se rozhodnutí, veřejných listin a soudních smírů

Není použitelné. Přijímána je pouze portugalština.

Ustanovení čl. 76 odst. 1 písm. a) – Pravidla pro určení příslušnosti uvedená v čl. 5 odst. 2 a čl. 6 odst. 2 tohoto nařízení

Pravidla pro určení vnitrostátní příslušnosti ve smyslu čl. 5 odst. 2 a čl. 6 odst. 2 jsou:

– **Článek 63 odst. 1 občanského soudního řádu**, který stanoví extrateritoriální příslušnost soudů, zejména soud v sídle pobočky, agentury, kanceláře, delegace nebo zastoupení (nachází-li se v Portugalsku), v případech, kdy má být žádost doručena správnímu ústředí (nachází-li se v zahraničí); a

– **Článek 10 zákoníku o řízení v pracovních věcech** (*Código de Processo do Trabalho*), který stanoví extrateritoriální příslušnost soudů, zejména soudu v místě bydliště navrhovatele v řízeních, která se týkají zaměstnaneckých smluv, kdy byla žaloba podána zaměstnancem proti zaměstnavateli.

Ustanovení čl. 76 odst. 1 písm. b) – Pravidla pro oznamování sporu třetí straně uvedená v článku 65 tohoto nařízení

Není použitelné.

Ustanovení čl. 76 odst. 1 písm. c) – Úmluvy uvedené v článku 69 tohoto nařízení

Úmluva mezi Republikou československou a Republikou portugalskou o uznání a výkonu soudních rozhodnutí, podepsaná v Lisabonu dne 23. listopadu 1927.

Poslední aktualizace: 29/01/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.